

Lovdata ID

ÅRSMELDING 2000

# Dette er Lovdata

- Lovdata er Norges eneste generelle elektroniske rettslige informasjonssystem.
- Lovdatas hjemmeside på Internett inneholder de primære rettskildene som regulerer borgernes rettigheter og plikter. Denne informasjonen er gratis og omfatter lover, sentrale og lokale forskrifter, rundskrivsamlinger og nye høyesteretts- og lagmannsrettsavgjørelser.
- Lovdata har en sentral rolle i forvaltningen av det rettslige informasjonssystem, blant annet ved en kontinuerlig konsolidering av hele det norske regelverket (dvs innarbeiding av endringer i lov- og forskriftstekstene).
- Lovdata samarbeider med Høyesterett og lagmannsrettene om elektronisk publisering av rettsavgjørelser, også avgjørelser som ikke blir publisert på annen måte.
- Lovdata samarbeider med offentlige etater og forlag om publisering av regelverks-samlinger som Norges Lover, Norsk Lovtidend, Overenskomster med fremmede stater og Cappelens særtrykk.
- Lovdata har et utstrakt samarbeid med de juridiske fakultetene - et samarbeid som omfatter finansiering av vit.ass. stillinger, utgivelser av tidsskrifter og tilgang til Lovdata for studenter og lærere.
- Lovdatas kommersielle baser har vært tilgjengelige online siden 1983 og på CD-ROM siden 1990. Basene inneholder primære rettskilder - lover, forskrifter, rettsavgjørelser, administrative avgjørelser osv - i tilsammen mer enn 100 databaser.
- Lovdatas baser benyttes blant annet av advokater, politi- og påtalemyndighet, domstoler, forvaltning, bedrifter, biblioteker og undervisningssektoren.
- Lovdata er vert i Norge for Celex - EUs rettslige informasjonssystem og er også den eneste som kan tilby, i norsk oversettelse, alle direktiver og forordninger som kommer inn under EØS-avtalen. Lovdata vedlikeholder et stort antall lenker mellom norske rettskilder og rettskildene for EØS og EU. I 1996 utviklet Lovdata en Web-versjon av Celex og gjorde denne kommersielt tilgjengelig på Internett.
- Lovdatas vedtekter pålegger stiftelsen å drive etter forretningsmessige prinsipper, og den driver uten subsidier fra det offentlige - noe som er nærmest enestående i europeisk sammenheng.
- God kontakt og kommunikasjon med kundene har alltid vært en viktig ledesnor for utviklingen av Lovdata.

# Innhold

Tilbakeblikk på 2000	4
Lovdatas formål	4
Regelforvaltning	5
Samarbeid med domstolene	6
Samarbeid med universitetene	6
• Tidsskriftet EuroRett	
• Tidsskriftet Lov&Data	
Samarbeid med forlagene	7
Rettskilder på nettet	8
Utskrifter av lover og forskrifter	9
Informasjonssystemer for advokater og jurister	9
• Online	
• CD	
Markedsføring og kontakt med brukere	11
Kursvirksomhet	11
Styret og de ansatte	12
Regnskap	14

## Tilbakeblikk på 2000

Antall oppslag på Lovdatas hjemmeside økte med over 60% i 2000 og kom opp i mer en 8 millioner oppslag på årsbasis.

I begynnelsen av året ble det introdusert et system som sikrer stabile lenker til paragrafer i lover og forskrifter på Lovdatas hjemmeside. Senere på året ble lovene utstyrt med fotnoter som forklarer feil og inkurier i lovteksten. Disse notene kom i tillegg til det historiske noteapparatet.

*Rikstrygdeverkets rundskriv* ble gjort gratis tilgjengelig på Lovdatas hjemmeside i februar.

Lovdatas hjemmesider fikk en helt ny utforming i løpet av sommeren, og det ble utviklet et forbedret system for bestilling av Lovdatas produkter og løpende kundekontakt via internett.

I tillegg til den løpende ajourføringen av Lovdatas baser, ble følgende tiltak gjennomført:

- *Klagenemnda for likestilling* ble etablert som ny base.
- *Avkortningsnemndas uttalelser* ble utvidet med nemndas første uttalelser fra nr 1 til nr 812.
- Basen over *Høyesteretts straffesaker* ble utvidet med avgjørelser publisert i *Riksadvokatens meddelelsesblad*.
- Basen over *odelstingsproposisjoner* ble utvidet bakover i tid.

I oktober 2000 sendte Justisdepartementet ut en "Innbydelse til å søke om å administrere utgivelser av Norsk Lovtidend" – en oppgave som så ble tildelt Lovdata. Denne nye ordningen vil medføre en rekke endringer, blant annet at lovens/forskriftens kunngjøringsdato heretter skal baseres på internettkunngjøringen, og ikke på publiseringen i *Norsk Lovtidend*.

Lovdata erfarer i stadig større grad at stiftelsen ikke bare er en informasjonsleverandør, men også en kommunikasjonssentral. Et viktig og sentralt element i Lovdatas drift er den stadige kommunikasjonen med offentlige etater og kunder i hele samfunnet vedrørende innholdet i og bruken av Lovdatas baser.

## Lovdatas formål

Lovdata er en almenntilgjengelig institusjon. Stiftelsen ble opprettet i 1981 av Justisdepartementet og Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Lovdatas formål er å opprette, vedlikeholde og drive systemer for rettslig informasjon. Driften skal være selvfinansierende, men baseres ikke på fortjeneste.

Lovdata samarbeider med Stortinget, forvaltningen, domstoler og universitetene for å gjøre de primære rettskildene i Norge mest mulig tilgjengelig. Lovdata ser det som sin oppgave å tilby generelle og komplette databaser over de ulike primære rettskildene. Lovdata leverer også tekst til forlag som tilbyr både tradisjonelle og elektroniske publikasjoner på spesielle rettsområder.

# Regelforvaltning

I likhet med andre høyt utviklede land har Norge et omfattende og dynamisk regelverk som på mange måter kan ses som et formalisert speilbilde av samfunnet. Regelverket utvikler seg nødvendigvis i takt med samfunnet.

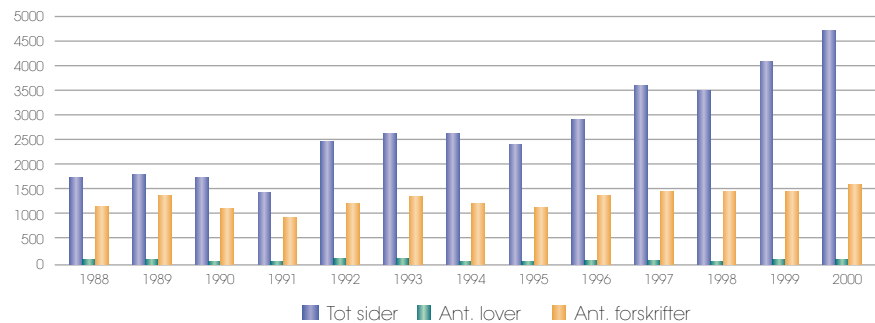
I motsetning til i de fleste andre land har vi i Norge usedvanlig god oversikt over dette regelverket. Dette skyldes ikke minst Lovdata's innsats med å kontrollere og konsolidere regelverket.

I forbindelse med utgivelsen av *Norsk Lovtidend* skal nye lover og forskrifter sendes inn til Lovdata, hvor de blir registrert og kodet. Henvisninger, ikrafttredelser, opphevelser og forskriftshjemler blir kontrollert mot eksisterende regelverk. Det spesielle i Norge er at hele regelverket blir konsolidert, ikke bare lovene, men også de sentrale og lokale forskriftene. At et regelverk blir konsolidert, betyr at nye endringer fortløpende blir innarbeidet i den gamle loven/forskriften, slik at man kan finne frem til den gjeldende ordlyden uten å måtte drive detektivarbeid. Konsolidering betyr også at man fjerner opphevede tekster og tekster som ikke lenger har noen betydning fordi de er innarbeidet i en annen tekst. Slike tidligere versjoner blir lagret i et historisk arkiv.

Dette kontroll- og konsolideringsarbeidet avdekker en rekke formelle feil i regelverket, og medvirker til at Lovdata har omfattende kontakt med forvaltningsinstanser som driver med regelarbeid.

I Norge har vi ca 710 lover og ca 11.400 forskrifter. I 2000 ble det gitt 127 lover og 1.625 forskrifter. De fleste av disse var såkalte endringslover/forskrifter, og medførte at det måtte foretas mange tusen endringer i de eksisterende lovene og forskriftene.

Utviklingen av regelproduksjonen i Norge de siste årene fremgår av følgende figur:



Omfanget av regelgivningen viste et hopp på ca 70% i 1992 og holdt seg på dette høye nivået frem til 1996. De to siste årene har omfanget igjen økt kraftig. I dag er omfanget av regelproduksjonen det dobbelte av hva det var før 1992. Vi ser også at det ikke først og fremst er antall lover og forskrifter som har økt, men omfanget av disse.

## Samarbeid med domstolene

Gjennom avtaler med Høyesterett og lagmannsrettene bidrar Lovdata til at rettsavgjørelser blir tilgjengelig i et langt større omfang enn tidligere. Avgjørelser som oversendes Lovdata fra lagmannsrettene blir utstyrt med et sammendrag skrevet av førstvoterende dommer. Lagmannsrettene på sin side får tilgang til Lovdatas online-system.

Avgjørelsene som mottas fra domstolene blir kontrollert og kodet, og henvisninger til lover og andre avgjørelser blir standardisert, slik at henvisningene kan utnyttes til kryssreferansesøk og andre hyper-tekst-funksjoner. Straffesaker og en del andre saker blir anonymisert.

### Mottatte avgjørelser

Domstol	Sivile saker				Straffesaker			
	2000*	1999	1998	1997	2000*	1999	1998	1997
Høyesterett	88	88	96	105	69	80	61	55
Høyesteretts kjæremålsutvalg	770	637	766	751	734	458	444	396
Agder lagmannsrett	131	146	141	127	204	168	199	172
Borgarting lagmannsrett	684	701	746	666	336	273	294	181
Eidsivating lagmannsrett	173	207	178	217	70	94	117	100
Frostating lagmannsrett	182	203	240	238	97	129	139	115
Gulating lagmannsrett	289	261	267	291	140	86	79	99
Hålogaland lagmannsrett	176	182	144	118	60	96	80	72

\* Tallene for 2000 er ikke fullstendige fordi alle avgjørelsene ennå ikke er mottatt fra lagmannsrettene.

## Samarbeid med universitetene

Lovdata har et nært samarbeid med de juridiske fakultene i Oslo, Bergen og Tromsø. Dette samarbeidet tar flere former. Blant annet er det inngått fastprisavtaler om bruk av systemet innen rammen av et gitt antall samtidige innganger. Ordningen medfører at et stort antall studenter får Lovdata-erfaring i studietiden.

Lovdata finansierer også vit.ass. stillinger ved både Institutt for rettsinformatikk og Senter for Europarett. Stillingene ved Senter for Europarett er knyttet til redaksjonen for tidsskriftet *EuroRett*. Ved Institutt for rettsinformatikk er vit.ass stillingen knyttet til et forskningsprogram i rettslige informasjonssystemer og kommunikasjonsprosesser.

### Tidsskriftet *EuroRett*

Formålet med *EuroRett* er å gi et bilde av hva som skjer innenfor Fellesskapsretten på en enkel og oversiktlig måte - slik at praktiserende jurister og andre interesserte raskt kan finne frem til de relevante kildene. *EuroRett* har abonnenter over hele Skandinavia og utkommer med ca. 20 nummer i året.

*EuroRett* er den eneste norskspråklige publikasjonen av denne typen. Redaksjonen ved Senter for Europarett ved Universitetet i Oslo følger kontinuerlig et stort antall juridiske databaser, tidsskrifter og andre publikasjoner. Viktige avgjørelser fra EF-domstolen og EFTA-domstolen refereres ca. en uke etter domsavsigelsen. Norske rettsavgjørelser med tilknytning til EØS- og EU-retten refereres så snart de er avsagt. I tillegg gis det informasjon om nye forarbeider, uttalelser, vedtak mv. og det gis en oversikt over relevant litteratur og tidsskriftsartikler. *EuroRett* gir også jevnlig en oversikt over beslutninger vedtatt av EØS-komiteen - med dato for gjennomføring og ikrafttredelse av rettsaktene i norsk rett.

### Tidsskriftet *Lov&Data*

Tidsskriftet *Lov&Data* utkommer med fire nummer i året. *Lov&Data* er ledende innen Norden med hensyn til dekning av nyheter av rettsinformatisk interesse. Selv om hovedvekten er lagt på de skandinaviske landene, dekkes nyheter fra hele verden. *Lov&Data* bringer også referater av nye rettsavgjørelser. På grunn av den hurtige teknologiske utviklingen blir mye av retten på dette området skapt gjennom avgjørelser.

Professor dr juris Jon Bing er ansvarlig redaktør, professor dr juris Mads Bryde Andersen er redaktør for Danmark og doktorand Daniel Westman for Sverige.

## Samarbeid med forlagene

Tradisjonell publisering spiller fremdeles en svært viktig rolle i samfunnet. Lovdata bidrar til produksjonen av en rekke viktige trykksaker for regelverk og avgjørelser.

Lovdata produserer trykkesatsen til *Norsk Lovtidend* og *Overenskomster med fremmede stater* etter oppdrag fra henholdsvis Justisdepartementet og Utenriksdepartementet.

Fra og med 2001 vil Lovdata administrere hele utgivelsen av *Norsk Lovtidend*. Den nye ordningen innebærer blant annet at sats skal leveres i pdf-format i stedet for på papir, samt at man går over til å publisere i A4 format i stedet for i A5.

Lovdata samarbeider med Lovsamlingsfondet om produksjonen av *Norges Lover*.

For Nordisk Skipsrederforening produseres trykkesatsen til *Nordiske Domme i Sjøfartsanliggender*.

For Cappelen Akademisk forlag lages trykkesatsen til mer enn 200 særtrykk i året, i tillegg til en rekke spesialiserte lovsamlinger. Teksten til lovsamlinger leveres også til Ad Notam Gyldendal forlag og NKI-forlaget.

Lovdata leverer også tekst til forlag i forbindelse med elektroniske utgivelser, for eksempel til ConNett AS og Gyldendal Rettsdata. Lovdata samarbeider med Gyldendal Rettsdata om utgivelsen av den elektroniske utgaven av *Karnov norsk kommentert lovsamling* ved å bidra med de over 8.000 rettsavgjørelser som det henvises til i lovkommentarene.

# Rettskilder på nettet

## Lovdatas hjemmeside

Lovdatas hjemmeside på Internett ([www.lovdata.no](http://www.lovdata.no)) ble opprinnelig etablert i 1995.

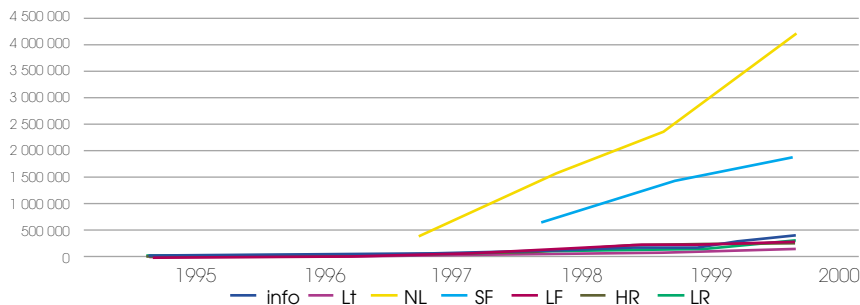
I 2000 ble hjemmesiden utbygget med blant annet Rikstrygdeverkets rundskriv. Hjemmesiden inneholdt fra før en elektronisk utgave av Norsk Lovtidend, alle lovene, alle sentrale og lokale forskrifter, en del rundskriv, samt nye høyesteretts- og lagmannsrettsavgjørelser.

Basene blir kontinuerlig ajourført og oppdatert. Det er fire ulike muligheter til å orientere seg i lovene og forskriftene:

- søking i fulltekst eller i felt (tittel/dato)
- kronologiske og alfabetiske registre
- systematiske registre
- næringsregister.

Avgjørelsene er utstyrt med lenker til de sentrale lovparagrafene. De blir liggende på Lovdatas hjemmesider i ca 6 måneder.

Følgende figur illustrerer utviklingen av det totale antall oppslag på Lovdatas hjemmesider siden starten. Vi ser at de fleste oppslagene gjelder lovene og de sentrale forskriftene.



**Lt:** Norsk Lovtidend **LF:** lokale forskrifter **NL:** lover **HR:** høyesterettsavgjørelser **SF:** sentrale forskrifter **LR:** lagmannsrettsavgjørelser

## Stortingets internettsider

Lovdata har vært databasevert for *Stortingets internettsider* ([www.stortinget.no](http://www.stortinget.no)) siden opprettelsen i 1996. Lovdata har ansvaret for oppdateringen av sidene, som inneholder publikasjonene fra Stortinget.

Informasjonstjeneren inneholder følgende publikasjoner:

- Debatter og vedtak (Stortingsforhandlinger)
- Komitéinnstillinger til Storting og Odelsting
- Budsjettinnstillinger



- Beslutninger i Odelsting og Lagting
- Spørretimen
- Dokument 8 (Private forslag)
- Dokument 15 (Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar)
- Saker til behandling
- Andre dokumenter.

## Utskrifter av lover og forskrifter

Bokhandlere og private kan henvende seg til Lovdata og få tilsendt utskrifter av lover og forskrifter. Kunden kan da være trygg på at loven/forskriften er ajourført. Denne tjenesten har naturlig nok fått mindre betydning etter at lovene og forskriftene ble lagt gratis ut på Internett. Men for de som ikke har tilgang til Internett vil denne tjenesten ofte være eneste mulighet for å oppdrive loven/forskriften. Fordi Lovdata ser på denne tjenesten som et samfunnsmessig sikkerhetsnett, er prisen på utskriftene satt lavt.

## Informasjonssystemer for advokater og jurister

Lovdatas målsetning er å dokumentere alle de primære rettskildene med hovedvekt på lover, forskrifter, avgjørelser samt innstillinger og andre dokumenter fra Stortinget. Lovdata tilbyr følgende systemer:

### ONLINE

#### LOVDATA

Norske rettskilder bestående av lover, forskrifter, forarbeider, avgjørelser samt bibliografiske opplysninger om litteratur.

#### LOVDATA PLUSS

Norske rettskilder pluss Celex (se nedenfor) og EØS-avtalen med ca 3300 oversatte direktiver og forordninger samt EFTA-domstolens avgjørelser.

#### LOVDATA CELEX

EU-kommisjonens rettslige informasjonssystem i engelsk utgave. Lovdata er vert for *Celex* i Norge og mottar ukentlig tekster fra EUR-OP. Systemet tilbys også som del av *Lovdata Pluss* og i en egen Web-versjon.

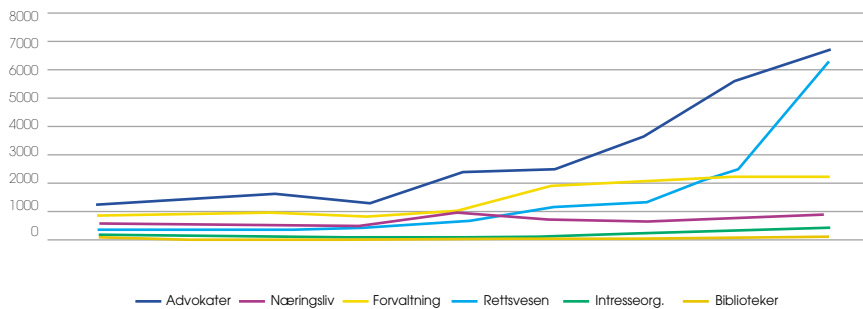
Ca halvparten av Lovdatas brukere abonnerer på *Lovdata Pluss*-systemet, som i tillegg til de tradisjonelle norske rettskildene, inneholder rettskilder fra EU og EØS. Ved en systematisk utbygging av lenker mellom disse kildene og norske lover og forskrifter, tilstreber Lovdata å øke tilgjengeligheten av dette kom-

pliserte regelverket og synliggjøre sammenhengen med norske regler.

Web-versjonen av Celex kalt *Lovdata Celex*, er basert på bruk av Folio siteDirector 4.2. Systemet markedsføres via Internett. Interesserte tilbys en gratis prøveperiode på 14 dager. Man abonnerer på systemet til en fast årlig pris - et individuelt årsabonnement koster US dollar 300. *Lovdata Celex* har abonnenter over hele verden.

Lovdatas marked består først og fremst av de profesjonelle rettskildebrukere. Advokatene og forvaltningen utgjør de største segmentene. Nedenfor har vi gjengitt hvordan noen av markedssegmentene for online-systemene har utviklet seg over tid.

### Markedssegmenter online-system

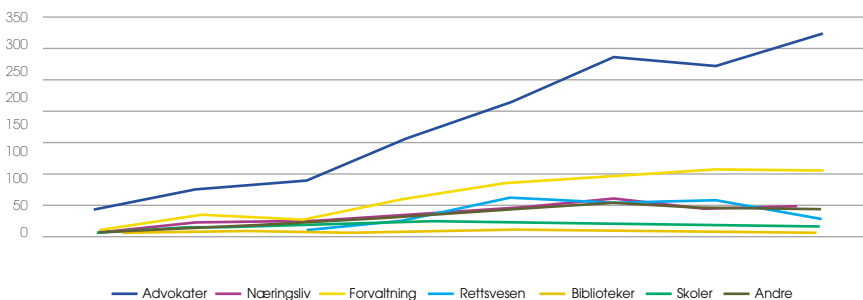


### CD

Lovdatas CD med norske rettskilder inneholder det meste av informasjonen i online-systemet Lovdata.

I 1998 utkom Lovdata CD for første gang med to utgivelser. CDen er meget populær. Dette fremgår av figuren nedenfor, som viser hvordan markedssegmentene har utviklet seg siden 1992:

### Markedssegmenter CDROM



## Markedsføring og kontakt med brukere

Lovdatas produkter markedsføres gjennom telefonsamtaler, utsendelse av brosjyremateriell, annonser i juridisk relaterte tidsskrifter, samt via Lovdatas hjemmeside på Internett. Den direkte kontakten med brukerne er likevel den viktigste markedsføringskanalen. Det holdes derfor stadig større og mindre demonstrasjoner av både online- og CD-produktene. Lovdata gir også gratis brukerstøtte over telefon.

Nyhetsbrevet *Nytt fra Lovdata* ble sendt til alle Lovdatas abonnenter tre ganger i 2000. Det ble annonsert i *Advokatbladet*, *Juristkontakt*, *Kartellnytt*, *Stat&Styring* samt i studentbladene ved fakultetene i Oslo, Bergen og Tromsø.

Gjennom hele 2000 merket vi en økende interesse for Lovdatas produkter og tjenester.

## Kursvirksomhet

Lovdata holder jevnlig kurs i bruk av både online-systemene og CDen. Kursene går vanligvis over en dag og inneholder både teori og praktiske øvelser. De fleste kursene holdes i Lovdatas lokaler i Oslo, men det holdes kurs regelmessig også i Bergen, Kristiansand, Stavanger, Trondheim og Tromsø. På forespørsel holdes det dessuten bedriftsinterne kurs. Disse kursene blir stadig mer populære. I 2000 ble det avholdt 45 slike kurs.

Et Lovdata-kurs vil for svært mange være en forutsetning for å bruke systemet på en effektiv måte. I løpet av 2000 deltok over 570 personer på Lovdata-kurs.

## Lovdatas styre pr 31. desember 2000

Fem sentrale institusjoner innen rettslivet i Norge har anledning til å oppnevne hvert sitt medlem til Lovdatas styre. Formannen utpekes av Justisdepartementet. Ved årets slutt var styrets sammensetning følgende:

PROFESSOR KNUT KAASEN (*formann*)

oppnevnt av Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo

AVDELINGSDIREKTØR ODD STORM-PAULSEN

oppnevnt av Justisdepartementet

ADVOKAT PER RACIN FOSMARK

oppnevnt av Den Norske Advokatforening

FØRSTELAGMANN AGNES NYGAARD HAUG

oppnevnt av Den Norske Dommerforening

DIREKTØR HANS BRATTESTÅ

oppnevnt av Stortinget

## Fast ansatte pr 31. desember 2000

Administrasjon: Trygve Harvold (direktør)  
Tone Johannesen  
Sissel Hansen Myhre

EDB/prosjekter: Henning Ve (systemsjef)  
Anne Lise Stray  
Ole Gunnar Moen  
Kristian Torp

Databaser: Knut Davidsen (redaktør)  
Tone Myhrvold  
Ragnhild Botten Weel  
Kari Gyllander  
Beate Kronen  
Dag Hoelseth  
Mari Elton  
Randi Brosvik  
Gudrun Wikheim Amble

Markedsføring: Aud Manger (markedssjef)  
Lene Skoli Strand

# Regnskap

Hovedtrekkene i Lovdatas driftsregnskap for 2000 fremgår av følgende nøkkeltall (alle tall i 1000 kroner):

DRIFTSREGNSKAP	2000	1999
Driftsinntekter		
Informasjonssystemer	10.602	11.089
Salg av tekst/sats	4.104	3.535
Diverse	269	268
Sum inntekter	14.975	14.892
Driftsutgifter		
Personalutgifter	8.487	7.689
Driftsutgifter	5.082	4.737
Avskrivninger	729	960
Tilskudd til universitetet	847	501
Sum utgifter	15.145	13.887
Driftsresultat	-170	1.005
FINANSREGNSKAP		
Finansinntekter	789	637
Finansutgifter	16	15
Finansresultat	772	622
Årsresultat	602	1.627





# Lovdata **ID**

Postboks 41 Sentrum, 0101 Oslo, Tlf.: 23 35 60 00, Fax: 23 35 60 01, [www.lovdata.no](http://www.lovdata.no)